Europski parlament
2019-2024

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

2023/2172(DEC)

24.1.2024

MIŠLJENJE

Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

upućeno Odboru za proračunski nadzor

o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu za financijsku godinu 2022.
(2023/2172(DEC))

Izvjestitelj za mišljenje: Tomáš Zdechovský

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove poziva Odbor za proračunski nadzor da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja činjenicu da je Revizorski sud utvrdio da su transakcije na kojima se temelji godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex ili Agencija) za financijsku godinu 2022. zakonite i pravilne u svim značajnim aspektima;

2. podsjeća na svoje prethodne rezolucije o razrješnici u kojima su utvrđeni nedostaci u pogledu okvira temeljnih prava, transparentnosti, zaštite podataka i kulture upravljanja zbog kojih je Parlament odbio dati razrješnicu za proračun Agencije za 2020.; pozdravlja suradnju s tijelom nadležnim za davanje razrješnice; primjećuje napredak koji su ostvarile privremena i nova uprava slijedeći preporuke kako bi se osigurali kontinuitet poslovanja u Frontexu, nadzor i odgovornost; poziva novu upravu da se nastavi angažirati oko provedbe korjenitih reformi organizacijske kulture Agencije te da tijelo nadležno za davanje razrješnice redovito izvješćuje o napretku;

3. ističe potrebu za snažnim i djelotvornim Frontexom koji dobro funkcionira i koji državama članicama može pomoći u djelotvornom upravljanju zajedničkim vanjskim granicama Unije i osiguravanju integriranog upravljanja granicama uz potpuno poštovanje temeljnih prava;

4. primjećuje brzi odgovor i potporu Frontexa državama članicama u suočavanju s posljedicama ruske invazije na Ukrajinu; pozdravlja činjenicu da je raspoređeno oko 500 službenika stalnih snaga duž istočne granice od Finske do Rumunjske, uključujući više od 350 službenika koji rade na granicama EU-a i Ukrajine; ; uvažava činjenicu da je središnje Sredozemlje i dalje glavna migracijska ruta prema EU-u; napominje da EU i države članice moraju izdvojiti dovoljno resursa i postupaka kako bi doprinijeli spašavanju života, u skladu s Konvencijom o traganju i spašavanju kako istodobno ne bi došlo do iskrcavanja migranata u nesigurnim lukama;

5. napominje da je Frontex 2022. pružio potporu državama članicama raspoređivanjem više od 617 tisuća radnih dana stalnih snaga te raspoređivanjem pomorskih, zračnih i kopnenih resursa s više od 111 tisuća radnih dana po sredstvu u 20 operacija, uključujući nove 102 operativne lokacije; nadalje utvrđuje povećanje potpore koju je Frontex pružio državama članicama u pogledu djelotvornog vraćanja 24 868 državljana trećih zemalja; pozdravlja raspoređivanje i pomoć osoblja Frontexa u Republici Moldovi nakon potpisivanja sporazuma između EU-a i Moldove o suradnji u upravljanju granicama;

6. napominje da je Frontex najveća agencija EU-a koja je posljednjih godina dobila znatna povećanja proračuna u skladu sa svojim novim odgovornostima; podsjeća da je doprinos EU-a 2023. iznosio 788 milijuna EUR u usporedbi sa 704 milijuna EUR 2022.; podsjeća da je Frontex 2019. dobio novi mandat te da sada raspolaže s većim brojem članova osoblja i s više tehničke opreme; napominje da se, s obzirom na složenu geopolitičku situaciju koju je zaoštrila ničim izazvana ruska agresija na Ukrajinu, znatno povećala važnost Frontexa u pružanju potpore državama članicama te da se

moraju nastaviti ulaganja u ljudske i materijalne resurse; naglašava da to povećanje ovlasti i proračuna za Agenciju mora biti popraćeno odgovarajućim mjerama za osiguravanje odgovornosti, transparentnosti i praćenja poštovanja prava Unije od strane Agencije;

7. pozdravlja činjenicu da je Frontex izvršio 99,4 % svojeg proračuna za 2022., što pokazuje učinkovitost i djelotvornost uspostavljenih unutarnjih kontrola te znatna poboljšanja u upravljanju proračunom; pozdravlja činjenicu da su poduzete mjere i da je postignut napredak u pogledu pružanja odgovora na neka opažanja; napominje, međutim, da se na mnoga opažanja Revizorskog suda iz prethodnih godina još nije odgovorilo, među ostalim o visokim razinama prijenosa i storniranja sredstava, kao i o kašnjenjima u postupku plaćanja i storniranjima; prima na znanje dva opažanja o javnoj nabavi na koja bi trebalo odgovoriti kako bi se izbjegli slučajevi nepravilnosti u provedbi ugovora o javnoj nabavi, kašnjenja u plaćanjima Frontexa i nedostatak mjera za ublažavanje mogućih sukoba interesa pri zapošljavanju; podsjeća da nedostaci mogu izložiti Frontex reputacijskim i pravnim rizicima;

8. pozdravlja činjenicu da je Agencija tijekom posljednje dvije godine doživjela znatne promjene u upravljanju, uključujući imenovanje novog zamjenika službenika za temeljna prava, novog predsjednika Upravnog odbora, dva nova zamjenika izvršnog direktora i imenovanje novog izvršnog direktora; prima na znanje izradu akcijskih planova s nacionalnim tijelima kako bi se ispravile pogreške iz prošlosti i sadašnjosti; nadalje pozdravlja korake koje je Frontex poduzeo kako bi se prošao proces tranzicije te poboljšao kulturu upravljanja i promicao dobrobit osoblja; poziva novo vodstvo da poduzme reforme koje su najviše potrebne u području temeljnih prava, transparentnosti i učinkovitosti unutarnjih postupaka te da poveća odgovornost prema Parlamentu i Vijeću u skladu s primjenjivim pravnim okvirom;

9. pozdravlja jačanje Ureda za temeljna prava, uspostavu mreže kontaktnih točaka za temeljna prava u svim njegovim tijelima radi razvoja stručnog znanja o temeljnim pravima u svim područjima djelovanja, kao i plana djelovanja za područje temeljnih prava; podsjeća da je osam od 87 aktivnosti predviđenih akcijskim planom za uključivanje temeljnih prava u sve aktivnosti Agencije u potpunosti provedeno; 56 ih je bilo u tijeku (provode se sustavno i uz dinamično prilagođavanje); 17 ih je djelomično provedeno, a dvije su odgođene;

10. primjećuje da su u skladu s preporukama za povećanje djelotvornosti agencije za granice koja poštuje temeljna prava i kako bi se poboljšala odgovornost, pravilnost i zakonitost svih aktivnosti Frontexa, na temelju vanjskog postupka angažirana dodatna 22 promatrača za temeljna prava; podsjeća da bi svi promatrači za ljudska prava trebali biti zaposleni na razini AD, što je prije moguće i u okviru odgovarajućih postupaka; ističe da bi, na temelju ažuriranog mandata Agencije, broj promatrača za temeljna prava trebao nastaviti rasti; pozdravlja činjenicu da je Ured za temeljna prava proveo 1183 dana razmještaja posjetivši 50 zemalja, što je znatno povećanje u odnosu na prethodnu godinu;

11. podsjeća da su Frontex i relevantna tijela država članica glavni jamci snažnih i zaštićenih europskih vanjskih granica uz istodobno poštovanje temeljnih prava i obveza međunarodne zaštite; napominje da je službenik za temeljna prava u svojem mišljenju

od 1. rujna 2022. zaključio da su ispunjeni uvjeti za aktiviranje članka 46. Uredbe o Frontexu; nadalje napominje da je radna skupina Agencije za temeljna prava izdala niz preporuka o temeljnim pravima u Grčkoj u skladu s člankom 46., od kojih su četiri u potpunosti provedene u listopadu 2023.; prima na znanje da radna skupina Agencije namjerava pratiti daljnji napredak i da se preporučene mjere i dalje primjenjuju; poziva na to da se da prednost potpunoj provedbi svih preporuka i poziva Frontex da nastavi obavještavati Parlament o postignutom napretku;

12. prima na znanje mjere Frontexa u pogledu transparentnosti i nadzora, odnosno pružanje pregleda njegovih aktivnosti Parlamentu i Vijeću putem novog alata za izvješćivanje pod nazivom „preglednik”; potiče predsjedatelje Upravnog odbora da nastave pozivati promatrače Parlamenta na sastanke i da razmotre proširenje poziva na sve točke dnevnog reda, uključujući točke zatvorene za javnost, te da i dalje stavljaju na raspolaganje sve popratne dokumente bez iznimke i, ako se to smatra potrebnim, na povjerljiv način;

13. podsjeća na preporuke Ombudsmana u predmetu OI/4/2021/MHZ da bi Frontex trebao osigurati proaktivniji pristup transparentnosti kako bi osigurao veću odgovornost za svoje operacije i preporuke Ombudsmana u predmetu OI/4/2022/PB u vezi s praksama Agencije u rješavanju zahtjeva za pristup dokumentima; utvrđuje izradu i stalnu provedbu sveobuhvatnog akcijskog plana za provedbu preporuka koje je Ombudsman uputio Frontexu 2020. i 2021. u pogledu djelotvornosti i transparentnosti Frontexova mehanizma za podnošenje pritužbi, uloge i neovisnosti Frontexova službenika za temeljna prava, usklađenosti s obvezama u pogledu temeljnih prava i odgovornosti;

14. podsjeća na odluku Europskog nadzornika za zaštitu podataka (EDPS) u vezi s dvjema odlukama Upravnog odbora, u kojoj je EDPS istaknuo nekoliko područja, uključujući povećanu obradu i razmjenu osobnih podataka, u kojima bi moglo doći do neusklađenosti s Uredbom 2018/1725; konstatira da je Agencija izradila plan provedbe kako bi odgovorila na preporuke EDPS-a; poziva Agenciju da nastavi surađivati s EDPS-om kako bi se riješila sva otvorena pitanja;

15. utvrđuje pripremu akcijskog plana za daljnje postupanje u vezi s pitanjima iznesenima u izvješću Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) predstavljenom Upravnom odboru u siječnju 2023.; poziva Agenciju da ukloni nedostatke utvrđene u izvješću OLAF-a te da nastavi izvješćivati o ostvarenom napretku u tom području; podsjeća na drugu istragu OLAF-a o praksama upravljanja u Agenciji koja je u tijeku, svega devet mjeseci nakon završetka prve istrage OLAF-a; zahtijeva da se optužbe za povredu dužnosti temeljito provjere i istraže; poziva Agenciju da osigura potpunu i iskrenu suradnju s OLAF-om tijekom svih faza istrage te da redovito izvješćuje Parlament o napretku i ishodu istrage;

16. izražava zabrinutost zbog preostalih neriješenih pravnih postupaka i kritika o uključenosti Agencije u kršenja ljudskih prava, posebno odgurivanja na vanjskim granicama EU-a, što nije u skladu s njezinim propisima;

17. prima na znanje da je Revizorski sud stavio naglasak na odlomak koji se odnosi na netočan izračun doprinosa zemalja pridruženih šengenskom području; zabrinut je jer su sporazumi između EU-a i tih zemalja koji služe kao pravna osnova za izračun njihovih

doprinosa proračunu EU-a nejasni i omogućuju različita tumačenja, što dovodi do toga da je izračun doprinosa tih zemalja manji za oko 7 %; podsjeća na odgovor Agencije da je riječ o ustaljenoj praksi za izračun doprinosa zemalja pridruženih šengenskom području koje su podržali Upravni odbor i Komisija; poziva Komisiju da ispita te sporazume jer ne postoji jedinstvena automatska formula za utvrđivanje doprinosa proračunima EU-a i agencija;

18. prima na znanje drugu posebnu napomenu Revizorskog suda koja se odnosi na potvrđivanje računovodstvene dokumentacije drugu godinu zaredom; prima na znanje odgovor Agencije da nije bilo moguće potvrditi računovodstvenu dokumentaciju zbog nedostatka informacija koje se odnose na informatički sustav (sustav za upravljanje misijama), koji je u vlasništvu Komisije, a koji pruža računovodstvene podatke;

19. poziva Frontex da kao jedan od prioriteta u cijelosti provede sve otvorene preporuke europskih tijela za reviziju i nadzor, posebno preporuke radne skupine Europskog parlamenta za nadzor Frontexa, Europskog ombudsmana, Revizorskog suda i Frontexove radne skupine za temeljna prava i pravne operativne aspekte operacija, kao i sve potrebne mjere iz izvješća OLAF-a nakon relevantne istrage koju je proveo, te da riješi sva pitanja koja su istaknuta u njemu; potiče Agenciju da uloži još više napora i poduzme sve potrebne mjere kako bi se zajamčilo potpuno poštovanje standarda EU-a, posebno u području proračunskog i financijskog upravljanja, temeljnih prava, organizacijske kulture i transparentnosti;

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	23.1.2024
Rezultat konačnog glasovanja	+: 42 –: 12 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Patricia Chagnon, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in ‘t Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Lukas Mandl, Erik Marquardt, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Jana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Cyrus Engerer, José Gusmão, Beata Kempa, Leopoldo López Gil, Janina Ochojska, Anne-Sophie Pelletier, Bergur Løkke Rasmussen, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Andrus Ansip, Hildegard Bentele, Maria da Graça Carvalho, Marisa Matias, Caroline Nagtegaal

PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJ ZA MIŠLJENJE PRIMIO INFORMACIJE

Izvjestitelj izjavljuje da je tijekom pripreme mišljenja primio informacije od sljedećih subjekata ili osoba:

Subjekt i/ili osoba
European Border and Coast Guard Agency (“FRONTEX”)

Navedeni popis sastavljen je pod isključivom odgovornošću izvjestitelja.

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

42	+
PPE	Magdalena Adamowicz, Hildegard Bentele, Maria da Graça Carvalho, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Leopoldo López Gil, Janina Ochojska, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Maria Walsh, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Andrus Ansip, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Moritz Körner, Caroline Nagtegaal, Maite Pagazaurtundúa, Bergur Løkke Rasmussen, Róża Thun und Hohenstein, Jana Toom
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Cyrus Engerer, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Isabel Santos, Birgit Sippel, Elena Yoncheva
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

12	-
ECR	Jorge Buxadé Villalba, Patryk Jaki, Assita Kanko, Beata Kempa, Vincenzo Sofo
ID	Patricia Chagnon, Nicolaus Fest
NI	Milan Uhrík
The Left	Cornelia Ernst, José Gusmão, Marisa Matias, Anne-Sophie Pelletier

2	0
ID	Tom Vandendriessche
Verts/ALE	Damien Carême

Korišteni znakovi:
+ : za
- : protiv
0 : suzdržani